

OTILLGÄNGLIGHETEN ÄR OVÄRDIG VÅRT MODERNA SAMHÄLLE

År 2010 skall enligt ett riksdagsbeslut s.k. ”enkelt avhjälpna hinder” vara åtgärdade för personer med funktionshinder i Sverige, och med funktionshinder menar man då enbart personer med rörelsehinder och synskador – alla andra grupper av funktionshinder är alltså utelämnade. Staten skall givetvis inte betala för detta, utan det skall varje verksamhet i landet bekosta. Och vi vet ju alla, i dessa ”besparingstider”, att då är det inte är osthyveln som gäller utan kniven, var vi personer med funktionshinder hamnar på listan. För detta kostar pengar, ja till och med stora pengar, att göra varje affär, varje myndighet, ja allting i samhället som personer utan funktionshinder har tillgång till, anpassat, så att personer som använder rullstol, rollatorer, käpp och kryckor, hjälpmedel för att ta oss fram i samhället (något som vi givetvis inte har valt själva för vem skulle göra det) kan ta del av det som personer utan funktionshinder ser som en självklarhet. Att Sverige idag till stora delar är otillgängligt är något som en miljon svenskar dagligen tvingas leva med. Otillgängligheten som finns i Sverige idag är ovärdigt ett modernt samhälle

Hur ser verkligheten ut nu för de människor som använder ovanstående hjälpmedel för att ta sig fram? Försök själva, att med ovan nämnda hjälpmedel ta er in i en affär, eller nästan var som helst i samhället. Det är trösklar och tunga dörrar; materiella saker som försvårar för personer med funktionshinder, som redan befinner sig i en svår situation.

Och långt ifrån alla funktionshinder är ”synliga”, som exempelvis ett rörelsehinder som medför att man använder rullstol, som jag gör och lever med. Det finns ett otal exempel: hörselskador, synskador, reumatism, skriv och lässvårigheter, allergier, psykiska funktionshinder, utvecklingsstörningar, hjärnskador, listan kan göras lång. Och tillsammans är vi enligt beräkningar mer än en miljon människor!

Jag har en god vän som ofta är i USA, som menar att för personer som använder hjälpmedel är det som att komma till en helt annan värld, för där har de en helt annan syn på personer med funktionshinder. I USA lagfäste man 1990 ADA, Americans with Disabilities Act, som innebär i korthet att det är förbjudet att diskriminera personer med funktionshinder när det gäller att kunna delta i eller ta del av offentliga eller privata inrättnings verksamheter.

Lagen är en så kallad medborgarrättslag (civil rights law) av samma typ som tidigare lagar som förbjuder diskriminering av svarta och kvinnor som förbjuder affärsidkare, myndigheter, ”kommuner” att ha otillgängliga verksamheter. En individ med funktionshinder får inte diskrimineras när det gäller att komma i åtnjutande av varor, tjänster och fördelar vid allmänna platser och tänkbara arbetsplatser. Den som bedriver verksamheten måste göra de anpassningar som behövs - om det inte går att visa att detta skulle belasta verksamheten på ett orimligt sätt. Man måste då hitta andra lösningar för att tillhandahålla servicen.

En rapport utförd av Svenska Handikappinstitutet (1995) konstaterar att USA till följd av ADA är det mest tillgängliga landet i världen och att effekter kan ses överallt i samhället.

I USA finns sanktioner för dem som inte följer lagen. I Sverige finns idag inga sanktioner för den näringsidkare, kommun eller myndighet som inte följer ett domslut.

Andra länder som har lagar likt USA är Australien, Storbritannien och Sydafrika.

Så Sverige är 14 år efter USA och dessa länder i detta avseende och klockan tickar allt snabbare mot 2010. Sverige måste gå ifrån ”bör” till ”skall”.

I Stockholm anordnas den 21 augusti Marschen för tillgänglighet. Den genomfördes första gången lördagen den 20 juli 2003. Marscherna kommer att fortsätta tills Sverige inför en antidiskrimineringslag som likt i USA förbjuder otillgänglighet.

Mer än 80 organisationer och företag stödjer marschen och representerar tillsammans över 400 000 personer. Syftet med marscherna och med en pågående namnsamling kravet på en antidiskrimineringslag som förbjuder otillgänglighet, är att väcka uppmärksamhet i media, hos allmänheten och givetvis hos beslutsfattarna.

Den som vill stödja kravet på en anti-diskrimineringslag som förbjuder otillgänglighet för personer med funktionshinder kan hitta mer information om Marschen för tillgänglighet på deras hemsida

www.marschen.se. Där finns också en namnsamling för dem som med sitt namn vill stödja aktionen.

Berit Janson
Solhagavägen 20 C
311 39 Falkenberg
Telefon; 0346/483 06
be.ja@telia.com